KATEDRA JEAN MONNET

EEAABAC

EU ENLARGEMENT AND ACQUIS ADOPTION BURDEN: ALBANIAN CHALLENGES

SHKOLLA VERORE

Legjislacioni dhe institucionet e BE-së për profesionistët e së ardhmes

11 KORRIK – 15 KORRIK 2023

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

Dr. Silvana Dode

Departamenti i së Drejtës – UNIEL

Elbasan,14.07.2023

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Cfare perfshin Sistemi i Mbrojtjes Sociale.

Mbrojtje sociale perfshihet "Cdo lloj program qe synon mbrojtjen e shtresave shoqerore ne veshtiresi, te njohura me ligj dhe qe mundesojne nje nivel te caktuar sigurie lidhur me te ardhurat e tyre."

Ne kete sistem bejne pjese:

a.Skema e pensioneve shteterore dhe private

b.Sigurimi shendetesor

c.Skema e asistences sociale.

d.Sherbimet e kujdesit shoqeror

e.Skemat e ndihmes se vecante

- Fushat kryesore- Dialogu Social, Fondi Social Europian, Shendeti dhe Siguria ne Pune, Perfshirja sociale dhe Personat me Aftesi te Kufizuar, Mbrojtja Sociale dhe Antidiskriminimi dhe shanset e barabarta.
- **Deklarate e Komisionit Europian**

  "The European Pillar of Social Rights reflects principles and rights that are essential for fair and well-functioning labour markets and welfare systems. *Through a* ***new reinforced social dimension*** *for the Western Balkans, the Commission will work to support employment and social policy in the region, encouraging appropriate engagement from all levels of government, social partners and civil society."*

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

European Pillar of Social Rights - Shtylla e te Drejtave Sociale

Mundesi te barabarta dhe mundesi per akses ne tregun e punes	Kushte pune te pershtatshme	Mbrojtje sociale e duhur dhe e qendrueshme
▪ Edukim, trajnim dhe te mesuarit gjate gjithe jetes • Barazi gjinore •Mundesi te barabarta •Perkrahje aktive ndaj punesimit	▪ Punesim i sigurt dhe i pershtatshem •Pagat •Informacion lidhur me kushtet e punesimit dhe mbrojtje ne rast largimi nga puna •Dialogu Social dhe perfshirja e punonjesve •Nje balance e arsyeshme mes punes dhe jeteses •Ambient pune i shendetshem, i sigurt dhe i pershtatshem	▪Childcare and support to children •Mbrojtje Sociale • Perfitime ne rast papunesie •Minimumi jetik •Te ardhurat per moshat e treta dhe pensionet •Kujdesi shendetesor • Perfshirja sociale e PAK •Kujdesi afatgjate • Strehimi dhe kujdesi per personat e pastrehe •Aksesi ndaj sherbimeve jetike

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

- **Cfare roli kane shtetet anetare dhe Bashkimi Europian lidhur me politikat sociale**

1-Shtetet anetare

Autoritete kombetare, rajonale dhe lokale - Partnere Social- OJF- Organizata te ndryshme- Shoqeria Civile

-> Politikat sociale jane se pari detyre e kompetence e shteteve anetare.

2- **Bashkimi Europian**

Ne fushen e Mbrojtjes Sociale, Bashkimi Europian ka si detyre primare kryesisht

"Orientim, Monitorim, Trajnimi Profesional, Shkembimi i praktikave te mira, Perkrahje financiare."

❖ **Welfare State ne Europe**

I- SHBA harxhon 11 % te buxhetit te brendshem ne programe sociale.

II- Shtetet Europiane kane tendencen te harxhojne deri ne 25 % te te ardhurave te brendshme ne programe sociale.

- Europa shpenzon me shume ne programe sociale por dhe kane me shume rregullime ligjore te detajuara per te mbrojtur te drejtat e punonjesve.

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Sistemi Nordik i Mbrojtjes Sociale	Sistemi Anglo-Sakson (Amerike, Angli, Australi, Zelanda e re)	Sistemi Mesdhetar (Itali, Greqi, Portugali, Spanje)	Sistemi kontinental (Franca, Belgjika, Gjermania, Austria
▪Ka nivelin me te larte te Mbrojtjes Sociale -Nderhyrjet fiskale te qeverise ne tregun e punes jane te gjera. ▪Kane lehtesuar procedurat e largimit nga puna. por niveli I “pageses se papunesise”, ne rast largimi nga puna eshte i larte. ▪Nivel te larte taksash (permes ketyre taksave te larat mbulohet pagesa e papunesine, te cilen e financon buxheti i shtetit	▪Mbrojtja sociale shihet si mjeti i fundit qe shteti duhet te aplikoje. Qellimi primar i shtetit eshte te rrise nivelin e punesimit ▪Nivel me te ulet taksimi te te ardhurave. ▪Niveli i pensioneve, i transfertave dhe pagesa e papunesise eshte me e ulet ,per shkak te nivelit te ulet te taksave.	▪I kushton nje rendesi te madhe sistemit te pensioneve ▪Nderhyhet gjeresisht ne tregun e punes permes akteve ligjore rregullatore ▪Kostot e largimit nga puna jane te larta. ▪sisteme jo shume eficente. Nuk arrijne te bejne nje rishperndarje te drejte midis te pasurve dhe te varferve. ▪Ka problem me funksionimin efektiv te pageses se papunesise	▪Sistemet kontinentale kane shume ngjashmeri me ate mesdhetar, por arrijne qe te realizojne me mire rishperndarjen e te ardhurave. ▪Kane nje sistem rregullash shume te detajuar per funksionimin e tregut te punes

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

- **Sistemi me rezultativ mbetet ai Nordik**.
- Ky sistem aplikon nje sistem mbrojtje sociale te forte, nje nivel te larte te pageses se papunesise,duke njohur njekohesisht tregje te lira.Ky sistem nuk synon te kete rregulla strikte qe do nderhyjne ne tregun e punes

❖ **A mund te implementohet sistemi Nordik me lehtesisht ne shtete te tjera?**

- Se pari, shtetet Nordike jane ne nje proces zhvillimi ekonomik te qendrueshem, pas renies ekonomike qe ata pesuan ne vitet 1990.Per pasoje, ekonomistet e shohin rritjen e performances se tyre ne vitet e fundit, si nje permiresim.
- Se dyti, shtetet Nordike kane nivelin me te larte te kohezionit social dhe nje nivel te marrdhenieve sociale pergjithesisht te mire, ne krahasim me shtetet e tjera te OECD.Po ashtu, ka nivel te larte taksash.
- Se treti, nje sistem social kaq zemergjere, nuk mund te funksionoje si duhet, ne ato shtete ku ka shume mashtrim, abuzim, dhe keqadministrim.
- Se katerti, ne Europe vitet e fundit ka nje rritje te shumellojshmerise raciale per shkak te imigracionit.Kjo rritje e diversitetit kulturor do krijoje presion e do nxise kufizim e zvogelim te sistemit te sigurimeve dhe jo zgjerim te tij.
- Se pesti, problemet me buxhetin ekonomik ne shume shtete europiane do ta bejne te veshtire zgjerimin e sistemit te sigurimeve.

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

- **Burimet ligjore kryesore**

1-Traktati i Versajes, 1918

Njohu shprehimisht "te drejten per mbrojtje sociale"

2-Deklarata e Filadelfias", e vitit 1944 e ONP-Organizata Nderkombetare e Punes

3-Rekomandimi Nr.202 per nivelet minimale te mbrojtjes shoqerore i vitit 2012

Ky rekomandim eshte pjese e objektivave te Zhvillimit te Mijevjecarit qe OKB ka perpunuar dhe ploteson "Strategjine e sigurimeve shoqerore" te ONP.

Veprimet qe ka ndermarre ONP ne fushen e mbrojtjes sociale

a.Fushata Globale "Mbi sigurimet shoqerore dhe mbulimin per te gjithe" (2003)

b.Deklarata e ONP " Mbi Drejtesine Sociale per nje globalizim te drejte"

c.Objektivat e zhvillimit te Mijevjecarit, e miratuar nga Asambleja e Pergjithshme e OKB.

d.Programi i Punes se Denje

Synohen 4 shtylla: Punesim/ Dialogu social/ Mbrojtja sociale/ Parimet e te drejtat themelore sociale.

Te arrihen paga sa me te pershtatshme dhe te rritet kapaciteti kontributiv i punonjesve.

e.Rezoluta e ONP " Zhvillimi i statistikave te sigurimeve shoqerore".

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

- **Dialogu Social ne BE**

ONP ka analizuar me detaje parimin e "Dialogut Social"

Njihet "Mbikqyrja trepaleshe": punedhenes e punemarres, se dyti shteti dhe se treti shoqeria civile.

I-Shteti percakton kornizat ligjore, politike e rregullatore.
II- Punedhenesi e punemarresi te aplikojne "Lirine e shoqerizimit"

Dialogu social sherben per :
a.Identifikohen objektivat prioritare politike
b.Projektohen metodat e shperndarjes
c.Ndahet barra financiare mes brezave.
d.Te gjihet nje ekuiliber mes kufizimeve financiare te shtetit dhe pritshmerive qe shoqeria ka lidhur me perfitimet e mbrojtjes sociale.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Vetem permes dialogut social :
-monitorohet sic duhet skema e sigurimeve shoqerore
-zbatohet legjislacioni i sigurimeve
-parandalohet evazioni i kontributeve, i mashtrimit dhe korrupsionit.
-fuqizohet sistemi i "inspektimit publik" (sistemi i inspektoriatit ka fonde te mjatueshme dhe punonjesit kane trajnim te plote)
-te perhapen njohurite lidhur me skemen e sigurimeve

4- Konventa Nderkombetare e te drejtave Ekonomike dhe Sociale-1966
Kjo marreveshje nderkombetare krijon detyrime te drejtperdrejta.
5- KEDNJ
E drejta per mbrojtje sociale nuk parashikohet shprehimisht ne KEDNJ.
Te drejtat qe njeh KEDNJ kane karakter politik.
6- Karta Sociale Europiane
Krijon Komitetin Europian te te drejtave sociale.Mbron te drejta ne fushen e sigurimeve shoqerore dhe asistences sociale.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

7- Kodi Europian i Sigurimeve shoqerore.

Nuk njeh te drejta specifike qe mbrohen drejtperdrejt ne gjykate. Por krijon nje sistem Nderkombetar kontrolli, bazuar ne “Raporte Kombetare”.

Ne baze te ketyre raporteve hartohen “rezoluta vjetore” nga Komiteti i Ministrave per cdo shtet anetar te Keshillit te Europes.

8- Marreveshjet dypaleshe te njohjes se pensioneve

Rendesia e ketyre marreveshjeve eshte theksuar qe ne Progres Raportin e vitit 2014 qe Komisioni Europian hartoi per Shqiperine.

- Shqiperia ka marreveshje bilaterale me Austrine, Belgjiken, Cekine, Gjermanine, Hungarine, Luksemburgun, Maqedonia e Veriut, Rumanine, Turqine.

Marreveshja me Kosoven u nenshkrua ne Mars 2022.

Negociatat me Bullgarine perfunduan ne 2021.

Ka pasur shkembime eksperience me Kroacine, Greqine, Serbine, Malin e Zi.

Me Italine u nenshkrua ne 2022 nje marreveshje per njohjen reciproke te viteve te punes.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

9- Rregulloret e miratuara ne kuader te BE

a.Rregullorja (KE) nr. 883/2004 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 29 prill 2004 "Për bashkërendimin e sistemeve të sigurimeve shoqërore."

b. Rregullorja (KE) nr. 987/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 shtator 2009 që përcakton procedurën për zbatimin e Rregullores (KE) nr. 883/2004 për bashkërendimin e sistemeve të sigurimeve shoqërore.

Keto Rregullore do të bëhen drejtpërdrejt te zbatueshme për Shqipërinë në datën e aderimit.

c. Direktiva 2003/41/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 3 Qershorit 2003 "Mbi aktivitetin dhe mbikëqyrjen e institucioneve të pensioneve profesionale";

❖**Trendet drejt te cilave po ecen politika sociale ne Europe**

•Plakja e Popullsise, Automatizimi, Lloje te reja punesh, migracioni, ndryshimet klimaterike, globalizimi."

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Rendesia e sistemit te sigurimeve shoqerore

Sistemi i sigurimeve shoqerore ka ndikim
-ne zhvillimin ekonomik
-ne zhvillimin shoqeror.

ONP thekson "Permiresimi i sistemit te sigurimeve shoqerore eshte nje mjet qe ndihmon ne zhvillimin afatgjate shoqeror dhe ekonomik."

ONP njeh "DSS" pas viteve 2000. **DSS nenkupton "Dynamic Social Security**". DSS eshte nje menyre inovative e aplikimit te politikave te sigurimeve shoqerore, te cilat duhet te jene proaktive dhe te integruara me fushat e tjera te zhvillimit shoqeror.

a.Qellimi afatshkurter i DSS- Ndertimi i institucioneve te sigurimeve shoqerore qe do ofrojne nje nivel te larte performance.Institucionet publike te jene efektive dhe te mireorganizuara.

b.Qellimi afatgjate- te arrihet garantimi i nje aksesi universal ndaj te ardhurave monetare minimale dhe sherbimit primar shendetesor e shoqeror.

- Nje sistem efektiv i sigurimeve shoqerore fuqizon aftesite e individeve dhe rrit nivelin e ndergjegjesimit per pergjegjesine individuale qe subjekti ka.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Disa te drejta sociale te rendesishme, qe gjejne mbrojtje nga Traktati i BE

Neni 23 I Traktit te BE "Equality between women and men"

"Equality between women and men must be ensured in all areas, including employement,work and pay.

Neni 33 i Traktatit te BE "Family and professional life"

"To reconcile family and professional life, everyone shall have the right to protection from dismissal for a reason connected with maternity and the rights to paid maternity leave and to parental leave following the birth or adoption of a child."

- **1-Barazia gjinore**

Dirktivat qe rregullojne kete te drejte:

a.Direktiva 2006/54 "Barazia e gjinive ne punesim"
b.Direktiva 2010/41 "Mbi te vetepunesuarit"
c.Direktiva 92/85 EEC "Te punesuarit shtatzene dhe leja e lindjes."
Njeh nje leje lindje prej te pakten 14 javesh.
d.Direktiva 2010/18 "Mbi lejen prinderore"
e.Direktiva 79/7 EEC "Mbi mbrojtjen sociale

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2- Dialogu Social

Partneret Sociale (sindikatat dhe organizatat e punedhenesve) negociojne mbi kushtet e punes.

Keta partnere sociale ndihmojne ne hartimin e politikave dhe ndikojne ne politike berjen ne shtetet anetare
Ata ndihmojne ne percaktimin e Standarteve Sociale te Europes.

- Ne nivelin kombetar, Shqiperia para anetaresimit duhet ta vere theksin tek riorganizimi i sindikatave vecanerisht dhe funksionimi real i tyre .

Komisioni Europian thekson se Shqiperia duhet te respektoje:

1-Freedom of association and collective bargaining in law and practice

2- National social partners must able to engage in EU social dialogue through the EU social partners organisations .

3- Capacity to implement EU social dialogue agreements and other joint outcomes at both cross-industry and sector level.”

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

3 - **Perfshirja sociale ne BE**

-Neni 34 dhe 35 i "Kartes Europiane te te drejtave themelore" "- e drejta per mbrojtje sociale, strehim dhe kujdes shendetesor per shtresat vulnerabel.

❑Te drejtat sociale me te rendesishme qe njeh Traktati i BE
- Te ardhura qe te sigurojne nje jetese me dinjitet
- Kujdes shendetesor cilesor por dhe i perballueshem, parandalues
- Personat me aftesi te kufizuar te kene mundesi te marrin pjese ne tregun e punes dhe ne shoqeri.
- Sherbime thelbesore me cilesi te larte, si uje i pijshem, elektricitet, transport, sherbime financiare e dixhitale
- sherbime sociale te perballueshme dhe me cilesi te larte.

❑ **Keto objektiva mund te arrihen permes " Social Protection Committee " SPC.**

Pasi te anetaresohemi ne BE, do te jemi pjese e ketij komiteti, i cili ne fushen e mbrojtjes sociale ka pergjegjesine kryesore ne miremenaxhimin e politikave sociale. Ky Komitet ka detyre:

1-Monitoron kushtet sociale te sherbimeve shoqerore ne BE dhe politikat e mbrojtjes sociale.

2- Promovohet e nxitet shkembimi i eksperiences dhe koordinimi. Koordinim para se reformat te miratohen, ose dhe ex-ante.

3- Harton raporte dhe opinione**.**

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

AFRICA	AMERICAS	ASIA & THE PACIFIC	EUROPE
Closing the coverage gap	Population ageing	Closing the coverage gap	Labour markets and the digital economy
Higher public expectations	Health and long-term care	Health and long-term care	Population ageing
Health and long-term care	Closing the coverage gap	The technological transition	The technological transition
Employment of young workers	The technological transition	Higher public expectations	Health and long-term care
Inequalities across the life course	Employment of young workers	Population ageing	Inequalities across the life course
The technological transition	Inequalities across the life course	Labour markets and the digital economy	Higher public expectations
Labour markets and the digital economy	Higher public expectations	Employment of young workers	Closing the coverage gap
New risks, shocks and extreme events	Labour markets and the digital economy	Inequalities across the life course	Employment of young workers
Population ageing	New risks, shocks and extreme events	New risks, shocks and extreme events	Protection of migrant workers
Protection of migrant workers	Protection of migrant workers	Protection of migrant workers	New risks, shocks and extreme events

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Parimet kryesore ne fushen e sigurimeve shoqeroe qe aplikohen ne BE

1- Personat gezojne mbrojtje efektive nga vetem nje shtet anetar. Pra paguhen kontribute ne vetem nje shtet. Vendimin lidhur me faktin se legjislacioni i cilit shtet do zbatohet, merret nga institucionet e sigurimeve shoqerore.

2- Parimi i trajtimit te barabarte dhe mosdiskriminimit.
Personat do kene te njejtat te drejta dhe detyrime njesoj si shtetasit e vendit ku ata punojne dhe mbulohen nga skema e sigurimeve.

3- Nese kerkon te aplikosh per nje perfitim, vitet e meparshme te mbuluara me sigurime, vitet e punes apo dhe rezidences, do te merren ne konsiderate nese do jete e nevojshme.

4- Parimi i eksportimit te perfitimeve
Nese te eshte percaktuar te marresh nje perfitim financiar nga nje shtet, do te mund ta perfitosh akoma kete shume parash edhe nese nderron vendbanim dhe jeton ne nje shtet tjeter.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

- **Pse ka rendesi hartimi dhe zbatimi efektiv i Politikave sociale ne Shqiperi**

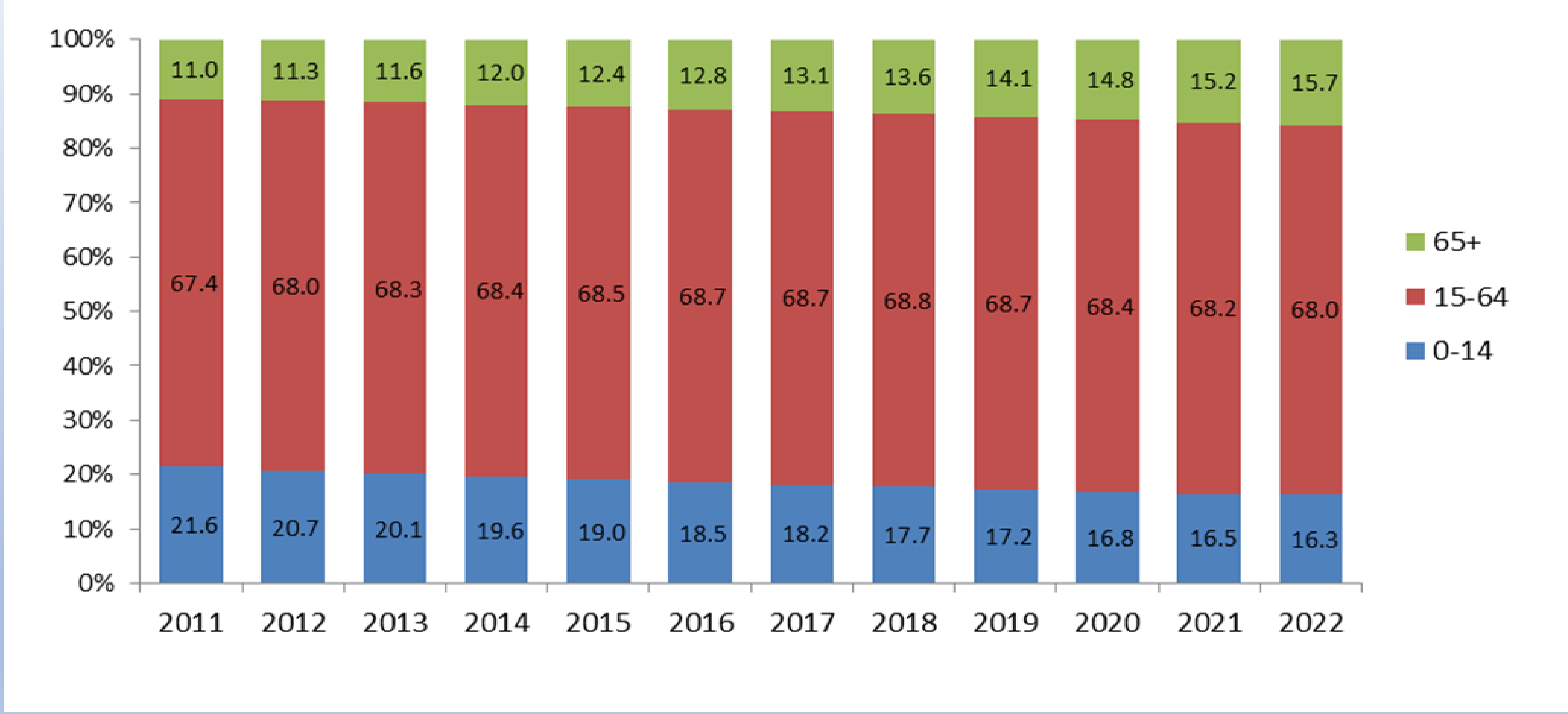

Mbrojtja Sociale ne BE. Kuadri ligjor.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

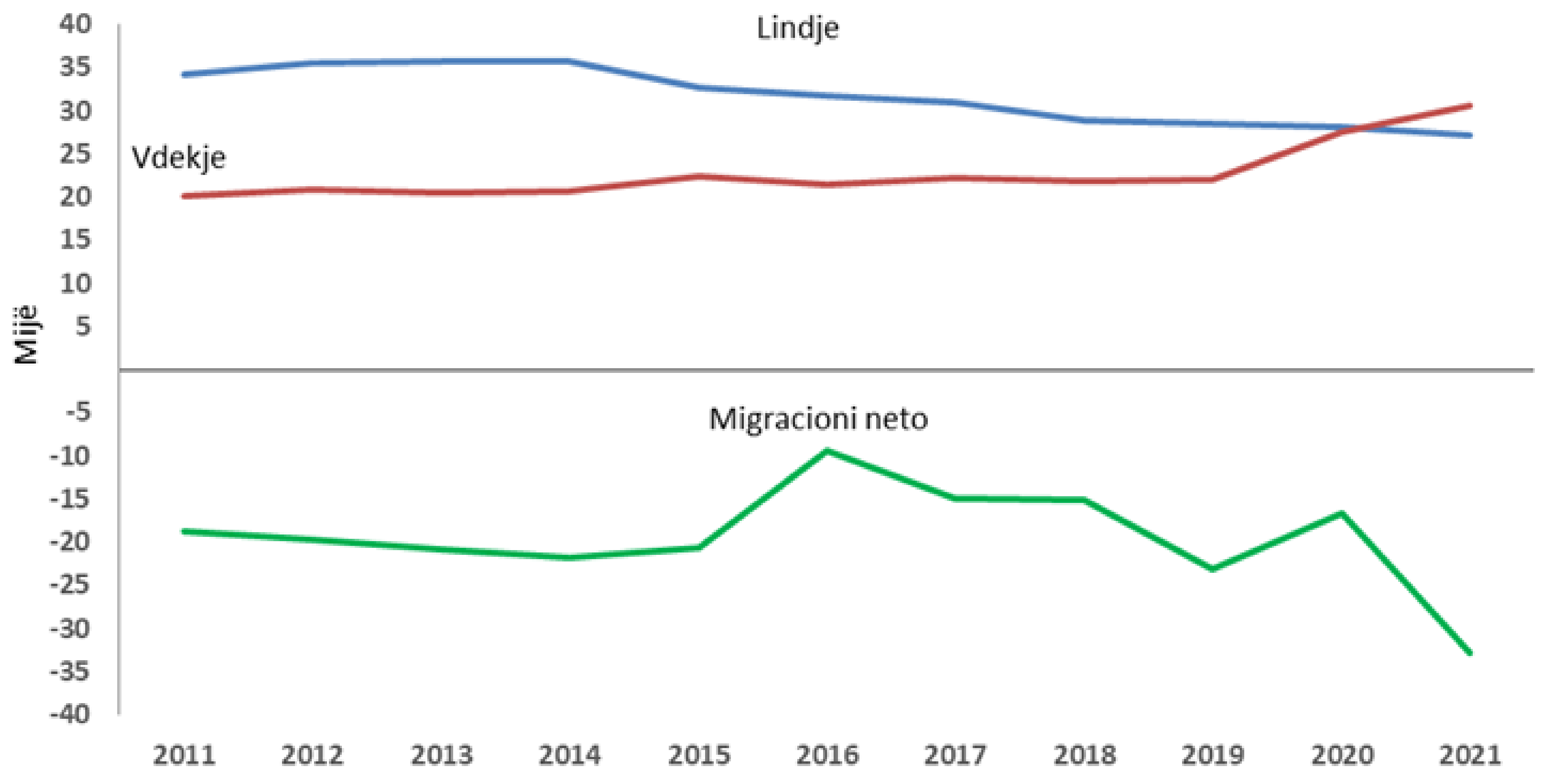

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Gjykata e Strasburgut lidhur me te drejtat sociale

- ❖ Se pari GJEDNJ ka interpretuar gjeresisht konceptin "e drejte civile dhe detyrime", e per pasoje dispozitat proceduriale te Nenit 6/1 aplikohen per perfitimet shoqerore dhe kontributet sociale.
- ❖Se dyti, GJEDNJ ka vendosur theksin se autoritetet shteterore duhet te veprojne menjehere ne rastet e lidhura me mbrojtjen sociale.
- ❖Se treti, GJEDNJ ka zgjeruar fushen e aplikimit te Nenit 1, Prot 1, duke interpretuar gjeresisht konceptin e pronesise dhe "Pretendime ndaj shtetit"

GJEDNJ thekson se te drejtat qe njeh KEDNJ kane "karakter poltik". Por keto te drejta kane dhe nje natyre sociale dhe ekonomike."

--GJEDNJ ka pohuar ne vitin 1979

"**KEDNJ duhet interpetuar ne menyre dinamike, dhe kjo konvente mbron dhe garanton dhe te drejtat sociale.**

" KEDNJ synon te mbrohen te drejta efektive dhe praktike, dhe jo te drejta teorike dhe hipotetike."

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Zbatimi i vendimeve te GJEDNJ ne fushen e sigurimeve shoqerore

a.Ne shumicen e rasteve GJEDNJ detyron shtetet anetare te miratojne ligje e ndryshojne rregullat e brendshme ne fushen e sigurimeve shoqerore.

Kazusi Kovachev vs Bullgaria- aplikuesi nuk kishte pasur mundesi ta ankimonte vendimin administrativ lidhur me pensionin e tij, ne nje gjykate te pavarur e te paanshme. GJEDNJ detyroi shtetin Bullgar te miratonte nje ligj te brendshem qe te mos i konsideronte si perfundimtare vendimet e marra nga "Drejtoria e Pergjithshme e Sigurimeve shoqerore."

b.GJEDNJ pohon lidhur me te drejtat sociale se "**Shtetet anetare kane nje hapesire diskrecioni" lidhur me te drejtat sociale**. Pra institucionet kombetare mundet te vleresojne me mire disa situata ne aspektin ekonomik dhe social."

c.GJEDNJ pohon ne praktiken e saj " **Tiparet e te drejtes se sigurimeve shoqerore synojne me shume nga fusha e sektorit privat se sa sfera e te drejtes publike**.Garancite proceduriale qe njeh Neni 65 i KEDNJ aplikohen dhe ne ceshtjet e lidhura me te drejtat e sigurimeve shoqerore."

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Kazuse lidhur me te drejtat sociale

1.Rastet lidhur me diskriminimin

a.Van Raalte vs Hollanda (1997)

Kazusi lidhet me nje trajtim te pabarabarte ne skemen e sigurimeve shoqerore ne Hollande. Burrat pa femije, qe kishin mbushur moshen 45 vjec, duhet te paguanin nje sasi kontributesh shtese ne skemen e siguirmeve shoqerore. Por kjo sasi shtese nuk ishte parashikuar per grate. GJEDNJ konstatoi se kishte pasur shkelje te KEDNJ.

b.Michael Mathews vs Britania (2000)

Aplikuesi 64 vjecar ishte ankuar para autoriteteve angleze te cilat kishin refuzuar ti jepnin abone falas, me arsyen se ai nuk kishte mbushur moshen 64 vjec. Ndersa per grate aboneja falas jepej qe ne moshen 60 vjec.GJEDNj konstatoi se kishte pasur diskriminim ne baze te gjinise.

c.Dalimet ne moshen e daljes ne pension mes burrave dhe grave sipas GJEDNJ “ka qene nje dallim i justifikuar dhe objektiv. Pasi synonte te korrigjonte disvantazhin e pozites ekonomike te grave.’

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

2-E drejta per pension eshte e drejte pronesie

Soludyuk vs Rusia (2004)

Gjate vitit 1997 dhe 1999 palet e kishin marre pensionin mujor me vonese per shkak te mosveprimit te organeve perkatese.Por edhe pse e moren kete pension me vonese, nje nivel i larte inflacioni dhe zhvleresimi i monedhes ruse, solli si pasoje uljen e vleres reale te pensionit te fituar.

GJEDNJ konstatoi se “Vonesa, qe ne kete rast ishte mb 1 vit, kishte shkaktuar nje barre ekonomike te rende dhe personale mbi aplikuesin. Ne kete rast kishte pasur cenim te Nenit 1, prot 1 i KEDNJ.

3-GJEDNJ ka perpunuar ne praktiken e saj parimin e “respektit per dinjitetin njerezor.” Nga ky parim duhet te perfitojne vecanerisht personat qe jetojne ne varferi, ata qe ndodhen para perjashtimit social dhe ne skamje.

Bibliografi, materiale, dokumenta zyrtare dhe linke për konsultim të mëtejshëm mbi leksionin e sotëm (Reader)

1- https://integrimi-ne-be.punetejashtme.gov.al/

2- https://integrimi-ne-be.punetejashtme.gov.al/anetaresimi-ne-be/plani-kombetar-i-integrimit-pkie/

3- https://connectwitheu.al/2021/07/27/strategjia-e-be-se-per-rajonin-adriatik-dhe-jonian-eusair/

4- Studim “10 Global Challenges for Social Security.Developments and Innovation”, Botim i ISSA (International Social Security Association) Publication , ISBN 978-92-843-2141-4, Botim i vitit 2019 https://ww1.issa.int/sites/default/files/documents/publications/2-10-challenges-Global-2019-WEB-263629.pdf

5- Karta Sociale Europiane e Rishikuar,
https://rm.coe.int/168047e169

Bibliografi, materiale, dokumenta zyrtare dhe linke për konsultim të mëtejshëm mbi leksionin e sotëm (Reader)

6- Studim " European Code of Social Security. Short Guide. ",Council of Europe Publishing, F-67075 Strasbourg Cedex, ISBN 92-871-4885-6, Jason Nickless, 2002
https://www.coe.int/t/dg3/socialpolicies/source/socialsecurity/shortguide_en.pdf

7- Website i European Commission,
https://ec.europa.eu/social/home.jsp?langId=en

8- Konventa Numer 102 e ONP (Organizata Nderkombetare e Punes), "Mbi Standartet minimale te Sigurimeve Shoqerore", 1952
https://www.ilo.org/secsoc/areas-of-work/legal-advice/WCMS_205340/lang--en/index.htm

9-Studim i ONP "Reversing Pension Privatizations Rebuilding public pension systems in Eastern Europe and Latin America.", Isabel Ortiz, Fabio Durán-Valverde, Stefan Urban and Veronika Wodsak, 2018
https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---soc_sec/documents/publication/wcms_648574.pdf

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Faleminderit për vëmendjen!

Pyetje?

Dr. Av. Silvana Dode

Department of Law
Faculty of Economy
University of Elbasan
Silvana.Dode@uniel.edu.al